

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. J., advokátom so sídlom v B., proti odporkyni **M.**, bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. D., advokátkou so sídlom v T., **o vrátenie daru**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 19 C 98/2007, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. marca 2009 sp. zn. 9 Co 281/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 7. júla 2008 č.k. 19 C 98/2007-77 zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala vydania podielu 9/10 na nehnuteľnosti v kat. území B., zapísanej v katastri nehnuteľností, Správa katastra Trnava na LV č. X. ako parcela č. X. – zastavané plochy a nádvoria vo výmere X. m² spolu s domom postaveným na tejto parcele súpisného čísla X. titulom vrátenia daru. Navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporkyni 3 868,50 Sk trov konania.

Krajský súd v Trnave na odvolanie navrhovateľky rozsudkom z 19. marca 2009 sp. zn. 9 Co 281/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Odporkyni nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav a skutkové zistenia tiež správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožnil aj s právnym záverom prvostupňového súdu o premlčaní práva

navrhovateľky na vrátenie daru. Z uvedených dôvodov odvolací súd vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Rozsudok odvolacieho súdu napadla navrhovateľka dovolaním z dôvodu, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože odvolacie konanie prebehlo bez jej účasti, na pojednávanie nebola predvolaná napriek tomu, že na výzvu Okresného súdu Trnava z 23. septembra 2008, či súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, prostredníctvom právneho zástupcu prípisom z 3. októbra 2008 oznámila, že nesúhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Namietala tiež nesprávne právne posúdenie veci. Poukázala na to, že odporkyňa bola uvedená do omylu tým, že táto jej sľúbila doživotnú opateru a právo doživotného užívania nehnuteľnosti za podmienky darovania predmetných nehnuteľností. Konanie odporkyne však bolo účelové s cieľom dosiahnuť zisk a v skutočnosti nemala v úmysle starať sa o navrhovateľku a prejavovať jej úprimnú vďaku a úctu. Žiadala preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu označila napadnutý rozsudok za vecne správny a navrhla dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku

ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovoláním navrhovateľky je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Nejde ani o rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už dovolací súd – čo do samotnej povinnosti odporkyne vrátiť dar – vyslovil právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.), ktorým by boli súdy viazané. Odvolací súd výrokom svojho rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Z týchto dôvodov nie je dovolanie navrhovateľky v zmysle § 238 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie navrhovateľky by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania; ak v konaní došlo k procesnej vade vymenovanej v tomto ustanovení, možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutie, proti ktorému inak dovolanie nie je prípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia však nezakladá samo tvrdenie dovolateľky o existencii procesnej vady tejto povahy, ale zistenie, že v konaní skutočne k predmetnej vade došlo.

Navrhovateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto nevyplýva ani z týchto ustanovení.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva

zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní došlo k odňatiu možnosti navrhovateľky konať pred súdom. Zo spisu vyplýva, že prípisom z 23. septembra 2008 vyzval súd prvého stupňa právneho zástupcu navrhovateľky, aby sa vyjadrila, či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania. V podaní z 3. októbra 2008 doručenom okresnému súdu 14. októbra 2008 právny zástupca navrhovateľky oznámil, že s rozhodnutím súdu bez nariadenia pojednávania nesúhlasia. Odvolací súd vec prejednal a rozhodol 19. marca 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. V dovolacom konaní bolo potrebné posúdiť, či tým nedošlo k odňatiu možnosti navrhovateľky konať pred odvolacím súdom.

V čase, keď súd prvého stupňa zisťoval, či účastníci súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, bol účinný Občiansky súdny poriadok v znení do 15. októbra 2008 (t.j. v znení do účinnosti zákona č. 384/2008 Z.z.). Podľa Občianskeho súdneho poriadku v tomto znení platilo ako zásada, že na prejednanie odvolania nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie (§ 214 ods. 1); výnimky z tejto zásady boli vymedzené ustanovením § 214 ods. 2 a 3 O.s.p.

Dňom 15. októbra 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky súdny poriadok, a to aj jeho ustanovenie § 214. V dôvodovej správe k tejto novele je uvedené, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžadujú, aby sa na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonalo vždy verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V zmysle § 372p O.s.p. sa na konania začaté pred 15. októbrom 2008 použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Keďže „ďalej“ nie je o možnosti odvolacieho súdu aplikovať ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 aj na konania začaté do tohto dňa „ustanovené inak“, Krajský súd v Trnave postupoval správne, keď v danom prípade aplikoval ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne; v dôsledku toho dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 O.s.p.). V preskúmvanej veci: a/ nebolo potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania a c/ obsah spisu nesvedčí o tom, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to dospel odvolací súd k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej 19. marca 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008). Postup odvolacieho súdu nemal za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľka naznačuje, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci ale súd neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 43/2003). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nie je však procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. I keby tvrdenie dovolateľky o nesprávnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom bolo prípadne opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania navrhovateľky nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie

odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebola navrhovateľka úspešná. Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal procesne úspešnej odporkyni náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. októbra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková